

السلام عليك يا زينب كبرى (س)

ستاد اقامه نماز استان با همکاری دانشگاه علوم پزشکی استان
در آستانه میلاد حضرت زینب کبری (س) و روز پرستار برگزار می کند

عبادت در سیره حضرت زینب کبری (س)

علاقه مندان جهت شرکت در مسابقه پاسخ سوالات را

در قالب یک عدد ده رقمی به سامانه پیامکی

(۰۷۷-۳۳۳۳۳۳۳۳-۱) ارسال نمایند

به ده نفر از برگزیدگان
به قید قرعه کارت
هدیه اهدا می گردد

آخرین مهلت
ارسال پاسخنامه
۱۴۰۰/۹/۲۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عبادت در سیره حضرت زینب کبری (س)

مقدمه:

خداوند متعال در سوره عنکبوت خطاب به پیامبر عظیم الشان می‌فرماید: آنچه از کتاب به سوی تو وحی شده است بخوان، و نماز را برپادار؛ که نماز از کار زشت و ناپسند باز می‌دارد، و قطعاً یاد خدا بالاتر است، و خدا می‌داند چه می‌کنید.» در آیه دیگری می‌فرماید: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از شکیبایی و نماز یاری جوید؛ زیرا خدا با شکیبایان است.» (بقره، ۱۵۳) و باز می‌فرماید: «و در دو طرف روز [اول و آخر آن] و نخستین ساعات شب، نماز را برپادار، زیرا خوبی‌ها بدی‌ها را از میان می‌برد...» (هود، ۱۱۴)

بنابراین، نماز یک تکلیف الهی و بر تمام انسان‌های مکلف واجب است، و تمام تکالیف و دستورهای خداوند، در راستای خوشبختی و به کمال رسیدن انسان است.

نماز به عنوان بهترین و مؤثرترین عامل خوشبختی و عاقبت به خیری انسان و بهترین و محبوب‌ترین عمل نزد خداوند متعال است؛ چنان‌که از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله سؤال شد: کدام اعمال نزد خداوند متعال محبوب‌ترین است؟ فرمود: الصلاة لوقتها؛ نمازی که در وقت، خوانده شود.

امیرمؤمنان علی علیه السلام هم می‌فرماید: «هیچ عملی نزد خداوند محبوب‌تر از نماز نیست؛ پس امور دنیا شما را از اوقات آن و خواندن آن در وقت، باز ندارد و به خود مشغول نکند.

نماز عامل خوشبختی است و عاقبت و سرنوشت انسان در روز قیامت به نماز بستگی دارد؛ زیرا امام باقر علیه السلام فرمود: «اولین سؤال روز حساب از انسان، نماز است، اگر نماز انسان قبول شود، سایر اعمال نیز قبول می‌گردد. از این رو و در آستانه میلاد حضرت زینب کبری (س) ستاد اقامه نماز استان چهارمحال و بختیاری مسابقه **عبادت در سیره حضرت زینب کبری (س)** را برگزار می‌نماید.

فضایل و شخصیت والای حضرت زینب (س)

حضرت زینب (س) دارای شخصیتی برجسته و کامل از تمامی جهات بوده‌اند. برای ایشان مقامات و صفات فراوانی ذکر شده است و روایات زیادی در شان وی از ائمه اطهار (ع) نقل شده است.

نام کنیه و القاب حضرت زینب (س)

هنگامی که آن حضرت متولد شد، مادرش حضرت زهرا سلام الله علیها او را نزد پدرش «امیرالمؤمنین» علیه السلام آورده و گفت: این نوزاد را نام گذاری کنید؛ ولی حضرت فرمود: من از «رسول خدا» (ص) در این کار پیشی نمی‌گیرم. در این ایام حضرت رسول (ص) در مسافرت بودند. پس از مراجعت از سفر، امیرالمؤمنین (ع) به حضرت عرض کرد: نامی برای این نوزاد انتخاب کنید. رسول خدا (ص) فرمود: من بر پروردگارم در این امر سبقت نمی‌گیرم. در این هنگام «جبرئیل» (ع) فرود آمد، سلام خداوند بزرگ را به پیامبر (ص) ابلاغ کرد و گفت: نام این نوزاد را «زینب» بگذارید! خداوند این نام را برای او برگزیده است. آنگاه مصائب و مشکلاتی را که بر آن حضرت وارد خواهد شد بازگو کرد. پیامبر اکرم (ص) گریست؛ همان‌طور که هنگام ولادت امام حسین (ع) گریست و فرمود: هر که بر مصیبت‌های این دختر بگرید مانند آن است که بر دو برادرش یعنی حسن و حسین (ع) گریسته باشد.

و حضرت توصیه فرمودند که این طفل را همواره گرمی بدارید؛ چون او شبیه جده‌اش «خدیجه کبری» (س) است؛ یعنی همان‌گونه که حضرت خدیجه (س) در آغاز بعثت با شجاعت و فداکاری متحمل زحمات زیادی شد تا نهال نورسته اسلام حفظ و بارور شود، حضرت زینب (س) نیز با صبر و ایثار و تحمل سخت‌ترین فشارها از به خطر افتادن اساس اسلام جلوگیری به عمل می‌آورند.

زینب کبری تا حدود پنج یا شش سالگی تحت اشراف شخص پیامبر اکرم (ص) و در آغوش مادر بزرگوارش حضرت زهرا (س) پرورش یافت و از این پس مسؤولیت تربیت و پرورش او به عهده امام علی (ع) گذارده شد. تا اینکه در سال ۱۷ هجری به همسری پسرعمویش «عبدالله بن جعفر» درآمد. سال‌ها بعد زمانی که مردم با امیرالمؤمنین علی بن ابی‌طالب (ع) بیعت کردند حضرت برای یاری پدر از

مدینه به کوفه رفت و در مدت پنج سال دوران سخت حکومت امام علی (ع) همواره یار و تسکین‌بخش غم‌های پدر بود و زنان کوفه را آموزش می‌داد.

چون امام علی (ع) در محراب عبادت با شمشیر «ابن ملجم مرادی» ملعون ضربت خورد، پرستاری آن حضرت را بر عهده گرفت و به دنبال شهادت امیرالمؤمنین (ع) و هنگام نوبت امامت برادر بزرگش امام حسن (ع) در کنار برادر قرار گرفت و آنگاه که امام حسن (ع) از کوفه به مدینه برگشت به همراه ایشان به مدینه آمد. وقتی که در سال ۵۰ هجری معاویه حضرت امام حسن (ع) را مسموم کرد باز غمخواری و پرستاری برادر با زینب بود و پس از شهادت امام حسن (ع) در خدمت امام حسین (ع) بود و زمانی که در سال ۶۰ هجری امام حسین (ع) عازم مکه شد به همراه آن حضرت از مدینه خارج گردید و از آن لحظه به بعد تا روز عاشورا در خدمت به قیام اباعبدالله (ع) تلاش می‌کرد و لحظه‌ای از آن حضرت جدا نگردید. نقل می‌کنند در جریان حرکت به سوی عراق «ابن عباس» به امام حسین (ع) گفت: اگر ناگزیر باید به این سفر بروید حداقل این زنان و بچه‌ها را با خود نبرید. در این لحظه حضرت زینب (س) خطاب به ابن عباس فرمود: ... سوگند به خدا از حسین جدا نخواهم شد همراه او خواهم بود با او زندگی کرده و با او می‌میرم.

کنیه حضرت زینب (س) ام کلثوم و ام الحسن است؛ اما حضرت زینب (س) القاب زیادی دارند که در ذیل به بعضی از آنها به همراه معانی‌شان اشاره می‌شود:

۱. عالمه غیر معلّمه: دانای بی آموزگار.
۲. فهیمه غیر مفهّمه: فهمیده بدون فهماننده.
۳. کعبه الرّزایا: قبله رنج‌ها.
۴. نایبه الزهراء (س): جانشین و نماینده حضرت زهرا (س).
۵. نایبه الحسین (ع): جانشین و نماینده حضرت حسین (ع).

۶. عقيله بنی‌هاشم: بانوی خردمند بنی‌هاشم عقيله النساء: خردمند بانوان عقيله خدر الر ساله: خردمند پرده‌نشینان رسالت، عقيله الطالبین: زن خردمند از خاندان حضرت ابوطالب (و در بین طالبیان) عقيله الوحي: بانوی خردمند وحی، عقيله النبوة: بانوی خردمند خاندان پیامبر، عقيله القریش: بانوی خردمند از قریش، سیده العقایل: بانوی زنان خردمند.

۷. عديله الخامس من اهل الكساء: همتای پنجمین نفر از اهل کساء امام حسین^(ع)

۶. كفيله السجّاد: سرپرست حضرت سجّاد^(ع)

۸. سرّ أبيها: راز پدرش امام علی^(ع)

۹. الصديقه الصغرى: صديقه کوچک تر. به این لقب ملقب شده تا با مادرش صديقه کبری فاطمه زهرا^(س) اشتباه نشود. چه این که به ایشان زینب کبری گفته می‌شود تا میان او و دیگر خواهرش (ام کلثوم) که به نام و کنیه او خوانده می‌شود فرق باشد.

۱۰. عابده آل علی: پارسای خاندان امام علی^(ع)

۱۱. بطله کربلاء: قهرمان کربلا.

۱۲. عظیمه بلواها: بانویی که امتحانش بس بزرگ بود.

۱۳. الباکیه: بانوی گریان.

۱۶- سليله الزهراء: چکیده و خلاصه حضرت زهرا^(س).

۱۷- امینه الله: امانت‌دار الهی.

۱۸- آیه من آیات الله: نشانی از نشانه‌های خداوند.

۱۹- مظلومه وحیده: ستم‌دیده تنها.

۲۰- صابره محتسبه: پایداری کننده به حساب خداوند و برای خداوند.

حضرت زینب (س) چهره‌ای نورانی همچون ماه داشت. پیامبر (ص) در هنگام تولد او فرموده بود به همه حاضرین و غایبین اتم بگویید که این دختر را محترم بدانند که نمونه و نماینده خدیجه کبری (س) است. «حضرت سجاد» (ع) در وصف عمه‌اش زینب کبری (س) فرمود: انت بحمدالله عالمه غیر معلّمه فهمه غیر مفهمه عمه جان! به حمدالله دانش تو دانشی الهی است و فهمی که در قلب شریف تو وجود دارد از منبع فیض الهی است. ایشان به مدت پنج سال وجود مبارک پیامبر اکرم (ص) و فاطمه زهرا (س) را درک نمودند و این پنج سال فرصتی بود که از نور وجود این دو دردانه زمان بهره گیرد در دامان پرمهر و عطوفت آنان رشد نماید از جرعه‌های معرفت سیراب شود و حدیث صبر و استقامت در دفتر وجودش بنگارد.

حضرت زینب (س) به اعتراف همه تاریخ نویسان آراسته به همه فضایل و خصلت‌های والای اخلاقی و الهی بودند و در سایه این کمالات به مرتبه‌ای از منزلت انسانی دست یافتند که شایستگی محرم راز الهی و امین ودایع امامت و ولایت بودن را حداقل در بخشی از عمر شریفشان به خود اختصاص دادند. حضرت این کمالات را به برکت عنایات خاص الهی و پاکی سرشت و نحوه تربیت و پرورش در دامن پیامبر (ص) و حضرت فاطمه (س) و امیرالمؤمنین (ع) و تلاش‌هایی که در راستای کسب سجایای اخلاقی و به‌جای آوردن عبادات و فرمان‌های الهی انجام داده بود به دست آورد همچنان که القاب بلندی که برای ایشان ذکر شده به گوشه‌ای از عظمت شخصیت این بزرگ بانوی اسلام دلالت دارند.

صاحب کتاب اساور من ذهب درباره حافظه و ذکاوت آن بانوی بزرگوار چنین می‌نویسد: در اهمیت هوش و ذکاوت آن بانوی بزرگوار همین بس که خطبه طولانی و بلندی را که حضرت صدیقه کبری فاطمه زهرا (س) در دفاع از حق امیرالمؤمنین (ع) و غصب فدک در حضور اصحاب پیغمبر اکرم (ص) ایراد فرمودند حضرت زینب (س) روایت فرموده است؛ و ابن عباس از آن حضرت روایت نموده و از آن حضرت به عقیده تعبیر می‌کند. چنانچه ابوالفرج اصفهانی در مقاتل می‌نویسد: ابن عباس خطبه حضرت فاطمه (س) را از حضرت زینب (س) روایت کرده و می‌گوید: «حدثتني عقيلتنا زينب بنت علي عليه سلام

کلمات و فرمایشات گهربار آن حضرت در خطبه‌هایی که از آن حضرت روایت شده خود قوی‌ترین دلیل بر کمال فصاحت و بلاغت آن بانوی بزرگوار است. همان بانویی که امام سجاد (ع) در حق ایشان فرمودند: أَنْتِ بِحَمْدِ اللَّهِ عَالِمَةٌ غَيْرَ مُعَلَّمَةٍ وَ فَهِيَةٌ غَيْرَ مُفَهَّمَةٍ یعنی: ای عمّه! شما الحمدلله بانوی دانشمندی هستید که تعلیم ندیده و بانوی فهمیده‌ای هستی که بشری تو را تفهیم ننموده است.

امام سجاد (ع): عمه‌ام زینب در مسیر اسارت از کوفه به شام همه فرایض و نوافل خود را به‌جای می‌آورد و غفلت نداشت. فقط در یکی از منازل به خاطر شدت ضعف و گرسنگی نشسته نماز خواند که بعد معلوم شد سه روز است غذا میل نکرده است

در اینجا مروری کوتاه به قسمتی از خطبه آن حضرت در مجلس یزید که یکی از بزرگ‌ترین حرکت‌های آن حضرت در واقعه کربلا بود که دستگاه حکومت بنی‌امیه را به‌شدت لرزاند می‌کنیم:

«به خدا قسم ای یزید هر چه کردی بازگشت آن به‌سوی خودت خواهد بود؛ چرا که تو جز پوست خود نشکافتی و جز گوشت خود ندریدی. ای یزید! در آن روزی که خداوند بدن‌های پاک شهیدانمان را حاضر می‌کند تا حقوق خود را از ستمگر بستانند. تو بر رسول خدا (ص) وارد خواهی شد؛ اما می‌دانی در چه حالی؟! در حالی که خون عزیزان او را ریخته و حرمت ذریه او را از بین برده‌ای. آری ای یزید! از این پیروزی ظاهری که به دست آورده‌ای غرق شادی مشو و آن عزیزان را که در کربلا به خاک و خون کشیده‌ای مغلوب و مرده مپندار؛ که خداوند می‌فرماید: کسانی را که در راه خدا شهید شده‌اند مرده مپندارید. بلکه آنان زنده‌اند و در نزد خدای خود روزی می‌خورند.

و ای یزید! برای تو همین بس که حاکم در آن روز خداوند و دشمن تو پیامبر خدا (ص) و یاور و پشتیبان اهل بیت جبرئیل باشد؛ و به‌زودی کسی که این مقام را برای تو زینت داده و تو را بر گردن مسلمین سوار کرده است (معاویه) خواهد دانست که چه جانشین بدی برای خود تعیین کرده و در

روز جزا درخواهید یافت که بدترین مکان از آن کیست و بدبختی و ضعف و زبونی شامل چه افرادی خواهد شد.»

علم و معرفت حضرت زینب (س)

حضرت زینب کبری (س) علم خود را از طریق غیب و الهام و از طریق جد بزرگوارش، پدر ارجمند، مادر گرامی و برادران عزیزش (ع) دارد که متصل به وحی هستند.

درباره مقام علمی آن حضرت گفته شده: زینب (س) در شهر علم پیامبر (ص) رشد یافته سپس در دامن دروازه علم آن حضرت (امیرالمؤمنین علی (ع)) بزرگ شده از سینه مادرش حضرت زهرا (س) شیر مکیده و تغذیه کرده است و عمری را با دو امام بزرگوار که نواده رسول خدا (ص) هستند به سر برده و آنان شهد علم را به کام او ریخته و به او چشانیده‌اند. او گنجینه علوم آل محمد (ع) و نمونه فضایل آنان است.

حضرت زینب (س) از جمله راویان حدیث است. ایشان از مادر، پدر، برادرانش، ام سلمه، ام هانی و دیگر زنان روایت می‌کرد و از جمله کسانی که از او روایت کرده‌اند ابن عباس، علی بن الحسین (امام سجاد) (ع)، عبدالله بن جعفر، فاطمه صغری دختر امام حسین (ع) و دیگران هستند.

«شیخ طبرسی» (ره) می‌گوید: حضرت زینب (س) روایات بسیاری را از قول مادرش حضرت زهرا (س) روایت کرده است.

از سخنان حضرت زینب (س) در طول مسافرت کربلا کوفه و شام و خطبه‌ها و سخنرانی‌هایی که در فرصت‌های مختلف در برابر ستمکاران و طاغوتیان آن زمان و مردم دیگر ایراد فرمود به خوبی معلوم می‌شود که مراتب علم و دانش و کمال آن بانوی بزرگوار از راه تحصیل و تعلیم اکتسابی نبوده و بهره‌ای الهی و جنبه خارق‌العاده داشته است. شاهد این مطلب کلام امام سجاد (ع) است که پس از خطبه کوفه به او فرمود: عمه جان آرام باش و سکوت اختیار کن که تو بحمدالله دانشمندی بدون آموزگار و فهمیده‌ای بدون فهماننده هستی.

از «فاضل دربندی» در ضمن بیان این فرمایش حضرت سجاد (ع) نقل شده که این سخن خود دلیل و حجت بر آن است که زینب (س) دختر حضرت امیرالمؤمنین (ع) محدثه بوده یعنی به او الهام می شده و علم او از علوم لدنی و آثار باطنی است.

«علامه فاضل سید نور الدین جزایری» در کتاب خود می نویسد: در دوران حکومت حضرت علی (ع) حضرت زینب (س) مجلس درسی در خانه خود ترتیب داده بود و برای زنان قرآن تفسیر می کرد. روزی تفسیر آیه شریفه کهیعص را بیان می کرد که حضرت علی (ع) وارد شد و به او فرمود: نور چشم! شنیدم آیه شریفه کهیعص را تفسیر می کردی گفت: آری. فرمود: این رمزی است برای مصیبتی که بر شما خاندان پیامبر (ص) وارد می شود. بعد حضرت م صائب را تشریح فرمود و زینب (س) با صدای بلند گریه کرد.

در فضل حضرت زینب (س) همین بس که پس از حادثه عاشورا نیابت خاصی از طرف امام حسین (ع) داشت و مردم در مسائل حلال و حرام به او مراجعه کرده و از او می پرسیدند تا اینکه حضرت سجاد (ع) از آن بیماری که به مصلحت الهی به آن مبتلا شده بود بهبودی یافت.

زینب تمامی آنچه بر مادر گذشت را به ارث برد منتهی دختر سهم اضافه ای برداشت که از خانه اش به بدترین خانه حرکت کرد (به اسارت رفت). صورت را (در اسارت) با دست راست می پوشاند و اگر پوشش او را نیازمند می کرد از دست چپ هم بهره می برد.

عبادت حضرت زینب (س)

قرآن کریم هدف از آفرینش و خلقت انسان را عبودیت و رسیدن به کمال بندگی معرفی می کند: «من جن و انس را نیافریدم جز برای این که عبادت کنند».

زینب (س) این درس را به خوبی از قرآن آموخته بود. او عبادت ها و نماز شب های پدر و مادر بزرگوارش را از نزدیک دیده بود. او در کربلا شاهد بود که برادرش امام حسین (ع) در عصر تا سوعا به «حضرت ابوالفضل» (ع) فرمود: «به سوی آنان بازگرد و این شب (شب عاشورا) را تا فردا مهلت بگیر

شاید بتوانیم امشب را به نماز و دعا و استغفار در پیشگاه خدایمان مشغول شویم. خدا خود می‌داند که من نماز قرائت قرآن زیاد دعا کردن و استغفار را دوست دارم».

حضرت زینب (س) نیز از عاشقان عبادت و شب‌زنده‌داران عاشق بود و هیچ مصیبتی او را از عبادت باز نداشت.

عفت و حجاب حضرت زینب (س)

عفت و پاک‌دامنی برازنده‌ترین زینت زنان و گران‌بهاترین گوهر برای آنان است. زینب (س) درس عفت را به خوبی در مکتب پدر آموخت پدری که فرمود: پاداش مجاهد شهید در راه خدا از پاداش عقیف پاک‌دامنی که قدرت بر گناه دارد و آلوده نمی‌گردد بزرگ‌تر نیست. عقیف پاک‌دامن فرشته‌ای از فرشته‌ها است.

همانا فاطمه پاک‌دامن است پس خداوند ذریه او را بر آتش جهنم حرام کرده است حضرت در پاسخ می‌فرماید: بلی مقصود پیامبر (ص) حسن و حسین و زینب و ام‌کلثوم (ع) بوده است.

زینب کبری (س) عفت و حجاب خویش را حتی در سخت‌ترین شرایط به نمایش گذاشت. او در دوران اسارت و در حرکت از کربلا تا شام سخت بر این مسئله پای می‌فشرد. مورخین نوشته‌اند: «او صورت خود را با آستینش می‌پوشاند چون روبنده‌اش از او گرفته شده بود».

شاعر عرب به همین قضیه اشاره کرده و می‌گوید: «زینب تمامی آنچه بر مادر گذشت را به ارث برد منتهی دختر سهم اضافه‌ای برداشت که از خانه‌اش به بدترین خانه حرکت کرد (به اسارت رفت). صورت را (در اسارت) با دست راست می‌پوشاند و اگر پوشش او را نیازمند می‌کرد از دست چپ هم بهره می‌برد».

آن بانوی بزرگوار برای پاسداری از مرزهای حیا و عفاف بر سر یزید فریاد برآورد که: ای پسر آزادشده‌های جدمان پیامبر اسلام (ص) آیا این از عدالت است که زنان و کنیزکان خویش را پشت

پرده نشانی و دختران رسول خدا (ص) را به صورت اسیر به این سو و آن سو بکشانی نقاب آنان را دریدی و صورت های آنان را آشکار ساختی.

حضرت زینب (س) در کلام معصومان (ع)

یکی از بهترین راه ها برای شناخت سیمای تابناک حضرت زینب (س) شناخت ایشان در آیینه کلام معصومان (ع) است. در ذیل به بعضی از فرمایشات آنان درباره آن بانوی ملکوتی اشاره می شود:

رسول خدا (ص) فرمود: زینب با هزار سختی به انواع بلاها گرفتار خواهد شد.

در روایتی آمده است که شخصی از امام صادق (ع) سؤال کرد: آیا پیامبر (ص) چنین فرموده است: همانا فاطمه پاک دامن است پس خداوند ذریه او را بر آتش جهنم حرام کرده است حضرت در پاسخ می فرماید: بلی مقصود پیامبر (ص) حسن و حسین و زینب و ام کلثوم (ع) بوده است.

حضرت زهرا (س) فرمود: محبت دخترم زینب به حسین بی نهایت است که بی دیدار حسین آرام نمی گیرد. اگر بوی حسین را نشنود قالب تهی می کند.

امام صادق (ع) فرمود: اگر کسی بر مصیبت عمه ام زینب (س) که با برادر شریک بود گریه کند و تشکیل مجالس ذکر ما بدهد یا بشنود و گریان شود اگر به قدر بال مگس چشمش در این مصیبت تر شود خداوند او را بیامرزد این است ثواب و اجر گریه کنندگان بر مصیبت حضرت زینب (س)

علم و عبادت حضرت زینب کبری (سلام علیها)

علم و دانش

بیان سخنان و خطبه های عالمانه و همراه با استدلال به آیات قرآن کریم، در بازار کوفه و مجلس عیبالله زیاد و دربار یزید از سوی زینب (س) هر یک شاهی بر توانایی علمی و دانش آن بزرگوار است. اضافه بر این زینب مقام بیان روایت و حدیث را که از ویژگی های افراد آگاه و بلند مرتبه است دارا بوده و گواه دیگر مقام علمی اوست.

می‌نویسند آن بانوی بزرگوار راوی حدیث از مادر خود فاطمه زهرا(ع) بوده و از اسماء بنت عمیس حدیث روایت کرده است چنانکه محمد بن عمرو عطاء بن سایب فاطمه بنت حسین(ع) جابر بن عبدالله انصاری و عباد عامری هم از زینب نقل حدیث کرده اند.

از جمله احادیثی هم که از حضرت زینب(ع) روایت گردیده حدیث ام ایمن است که درباره مصائبی است که به اهل بیت(ع) وارد خواهد شد. داستان بیمار شدن امیر المومنین، بیان ماجرای فدک برای عبدالله بن عباس، داستان نزول سفره آسمانی برای مادر خود فاطمه(س)، حدیث حرام بودن صدقه بر اهل بیت(ع)، سرگذشت ولادت امام حسین(ع) و داستان دعا و شب زنده داری فاطمه زهرا(س) را نیز از احادیث روایت شده از جانب زینب می‌توان نام برد.

مجلس درس و تفسیر قرآن گواه دیگری بر مقام علمی زینب (ص) است در این باره تاریخ گواهی می‌دهد که: یک سال از مدت اقامت علی(ع) و خاندانش در کوفه می‌گذشت که گروهی از بانوان خردمند و بزرگوار کوفه شوهران خود را به حضور علی(ع) فرستادند و پیغام دادند: ما شنیده ایم زینب نیز مانند مادر بزرگوار خود حضرت فاطمه (ص) دارای قدرت علم و دانش فراوانی است، اگر اجازه دهید و موافقت کنید، برای بهره برداری از خرمن علم و دانش او به حضور وی مشرف شویم. علی(ع) و زینب(ع) با این درخواست موافقت کردند و زنهای کوفه در محفل درس و تفسیر قرآن زینب (س) شرکت می‌جستند. غیر از این جهات زین العابدین(ع)، امام زمان زینب(ع)، به هنگامی که آن بانوی بزرگ خطبه پرمحتوی و آتشینی را در بازار کوفه ایراد می‌نمایند در مورد تایید مقام علمی زینب(ع) می‌فرمایند: الحمد لله تو دانشمند بدون معلم و خردمند بدون استاد و آموزگار می‌باشی! آری زینب(ع) مانند افراد عادی، کلاس و مکتب اصطلاحی را ندیده و از استاد و آموزگاری که افراد معمولی جامعه را به تعلیم و تربیت وا می‌دارند استفاده نکرده است، بلکه چند سال اوائل کودکی خود را در کنار معلم بزرگ بشریت حضرت محمد(ص) و مادر دانشمند و بزرگوار خود می‌زیسته است و دهها سال با پدر و برادران و الامقام خود زندگی کرده و با قرآن و معارف دین انس و الفت داشته است و در عین حال جنگها، درگیریها و حوادث تلخ و شیرین زمان پدر و برادران خود را از نزدیک می‌نگریسته است و به

هر حال تمام عمر خویش را در معاشرت و همراهی با بزرگترین دانشمندان جهان بشریت سپری نموده است و فهم، دانایی، علم و توانایی و شیوه خطابه و سخنرانی را از آنان آموخته است.

البته این علم و دانایی عرفی زینب(ع) است اما آنطور که در سیره آن بزرگوار مطالعه می‌کنیم وی با اسرار و پیشگویی از آینده هم ارتباط داشته است. و چنانکه خواهیم دید می‌توانسته است برخی از حوادث آینده را هم پیش بینی کند. اما باید توجه داشت این رشته از علوم یک نوع الهام و آگاهی فوق العاده است که اولاً اولیاء الهی و مؤمنین وارسته آگاهی و دانایی آن را دارند و ثانیاً چنین علمی در کتاب و دفتر و نزد هرگونه استاد و معلمی یافت نمی‌شود، بلکه این علم و دانایی فوق العاده از عنایات و افاضات خاص خداوند است و نصیب بندگان خاص پروردگار می‌گردد.

فاضل دربندی می‌نویسد: زینب(ع) آگاهی به وقایع و حوادث آینده را از پدر بزرگوار خود فرا گرفته بود همانطور که برخی از اصحاب پیغمبر (ص) مانند سلمان و ابوذر و بعضی از یاران علی(ع) مثل رشید هجری و میثم تمار به اینگونه اسرار آگاه بودند. درباره راز رسیدن به اینگونه مقام علمی، پیامبر اسلام فرموده است: ای ابوذر هر بنده ای در دنیا شیوه زهد و پارسایی را پیش گیرد خداوند جوانه درخت علم و حکمت را در قلب او می‌رویاند و میوه آنرا به صورت نطق و سخن در زبان او به جریان می‌آورد. روی این حساب چه شخص زهدپیشه و پارسایی را نیرومندتر از زینب(س) می‌توان سراغ داشت که دهها سال از عمر خود را به صورت هجرتها و مبارزه‌ها و آوارگی‌ها در کنار پدر مادر و برادران با محرومیت از مزایای دنیا و زندگی سپری نموده و پای ادای رسالت الهی خویش تلخی و سختی همه نوع رنجی را بر خود هموار نموده باشد. آری مقام والای زینب اینگونه است و راز دست یافتن وی به اسرار و دانایی‌ها هم اضافه بر آموزش از پدر، امداد الهی است.

در جنبه مقام علمی زینب هم اضافه بر توانایی برای ایراد خطابه‌ها، نکته ظریف و اساسی، آگاهی او به تصمیم‌گیری‌ها و موضع‌گیری‌های بجا در مناسبت‌ها است، که خوب می‌داند کجا باید نرم سخن گفت و در کجا باید بر آشفت و حماسه آفرید، در کجا باید گریه کرد و اشک ریخت و چه وقتی باید عقل و منطق را بکار گرفت و دیگران را به اشک و گریه واداشت.

اگر چه سراسر زندگی زینب کبری(ع) بخاطر هجرت و جهاد در راه خدا و نیز برای همراهی و همگامی با پدر و مادر و برادران در جهت انجام وظیفه و احیای معالم و معارف اسلام سپری گردیده است و باید همه زندگی آن بانوی بزرگ را غرق در اطاعت و عبادت محسوب داشت، اما اضافه بر این دخت والاگهر علی(ع) در عبادت به معنی خاص یعنی نهایت خضوع و کرنش و اظهار کوچکی و تعظیم در برابر ذات مقدس پروردگار عالم هم برترین مقام و امتیاز را داشته است. آری او می‌داند که پیامبر اسلام آنقدر شب‌ها به نماز و نیایش در پیشگاه خداوند می‌پرداخت که پاهای وی ورم می‌کرد، رنگ چهره‌اش تغییر می‌نمود و خداوند بدو وحی می‌کرد ای پیامبر ما قرآن را بر تو نازل نکردیم که خود را در اثر عبادت به رنج و مشقت بیندازی.

زینب(ع) نمازهای مادر و نیز پدر را در شب‌ها و گاهی در میدان‌های جنگ سراغ داشت. نمازها و مناجات‌ها و نیایش‌های فراوان امام مجتبی(ع) را دیده بود. نمازها و مناجات‌های سیدالشهدا را در شب عاشورا، صبح عاشورا و ظهر عاشورا در حال جنگ و هجوم دشمن مشاهده کرده بود و هر یک از اینها برای او درس و الگوی عملی مهمی بود.

اعتقاد قلبی زینب(ع) در مرحله نخست و اقتدا و متابعت آن بزرگوار از اجداد گرامی‌اش سبب شده بود (بطوری که مورخین نوشته‌اند) مناجات و شب زنده داری او در تمام عمر ادامه داشته و حتی شب یازدهم محرم با آنهمه مصائب و ضربه‌های روحی که از ناحیه شهادت برادران و عزیزان بر وجود وی وارد آمده بود - به بیان امام زین العابدین(ع) - زینب(ع) حتی نماز شب خود را هم ترک نگوید.

امام زین العابدین(ع) که در سفر کربلا همسفر زینب(س) بوده است می‌گوید: عمه ام زینب(ع) در تمام طول سفر اسارت از کوفه تا شام پیوسته نمازهای واجب و مستحب خود را انجام می‌داد و رنج‌های سفر و مشکلات پرستاری کودکان یتیم و دلداری زنان داغدار، او را از ادای مناجات و تهجد غافل نمی‌کرد. حتی در بعضی از منزلگاه‌ها می‌دیدم که وی در اثر ضعف و گرسنگی به صورت نشسته

نمازهای خود را می‌خواند وقتی با نگرانی علت آنرا جويا شدم گفتم: سهمیه غذای خود را میان کودکان تقسیم کرده‌ام و از شدت ضعف و فرسودگی توانایی ایستادن ندارم. فاطمه دختر امام حسین(ع) هم می‌گوید: در شب عاشورا هم عمه‌ام پیوسته در محراب عبادت ایستاده بود نماز و نیایش داشت و با خداوند راز و نیاز و مناجات می‌کرد و پیوسته اشک می‌ریخت. کار عبادت و شب زنده داری زینب(ع) قهرمان کربلا به جایی رسیده بود که حضرت سید الشهدا(ع) هم از وی می‌خواهد: خواهرم! در نماز شب خود مرا از دعا کردن فراموش مکن.

به راز و نیاز و به سوز و گداز تو گویی که زهرا بود در نماز

حضرت زینب نه فقط پرستار بیمار بود بلکه پرستار نهضت و انقلاب حسینی بود و در آن روز سخت عاشورا وظایف سنگینی بر دوش ایشان قرار گرفت.

حضرت زینب کبری(س) ارزش‌ها و کرامات نهضت عاشورا را حفظ کرد، پرستاران ما نیز بایستی از ایشان الگو گرفته و همان‌طور که زینب پرستار حفظ ارزش‌ها بود پرستاران کشور نیز با حفظ حجاب، عفاف، فداکاری، کم‌توقعی و دلسوزی نه تنها بیماران بلکه ارزش‌ها را پرستاری کنند.

نگاهی به زندگانی حضرت زینب(س)

حضرت زینب کبری(س) در یکی از روزهای سال ششم هجری به‌عنوان سومین فرزند خانواده و اولین دختر حضرت امیرالمؤمنین(ع) و حضرت زهرا(س) متولد شد.

حضرت زینب(س) اگرچه در زمره حضرات معصومین قرار ندارد ولی با توجه به جایگاه باکرامت و باارزشی ایشان و تربیت یافتن در خاندان وحی و امامت از جمله الگوهای است که خداوند برای بشریت ذخیره‌سازی کرده است.

ابعاد شخصیتی حضرت زینب(س)

شخصیت وراثتی حضرت زینب(س) همانند سایر فرزندان اهل بیت(ع) از سرچشمه نبوت و ولایت نشئات گرفته و جدش خاتم پیامبران(ص) است و حضرت زینب(س) از خمیره ذات او آفریده شده و به همین جهت او را شبیه‌ترین افراد به حضرت خدیجه(س) دانسته‌اند.

حضرت زینب(س) از همان آغاز ولادت همراه با توجه و تربیت پیامبر اسلام(ص) رشد کرده است، نام زینب از سوی خداوند برای وی انتخاب شد و پیامبر اکرم(ص) در مراسم نام‌گذاری حضرت زینب فرمود: «به حاضران و غایبان وصیت و سفارش می‌کنم که احترام این دختر را پاس دارند، همانا این دختر، شبیه حضرت خدیجه(س) است»

یکی از وجوه شخصیتی حضرت زینب(س) حیا، ایمان، حجاب و عفاف وی بود که این امر برای همگان بسیار روشن است و در دوره حیات وی نیز زبانزد بوده است، در پوشیدگی و حجاب چنان بود که جز در واقعه کربلا، کسی از مردان در زمان حیات پدر و برادرانش او را ندید. این بانوی بزرگوار در صبر، قوت ایمان و تقوا منحصر به فرد بود و در فصاحت و بلاغت، گویی از زبان امیرالمؤمنین(ع) سخن می‌گفت.

زینب(س) از نیایش و نمازهای پیامبر(ص) با خبر بود و همچنین نمازهای مادرش زهرا و پدرش علی را شاهد و خود نیز نهایت عبادت و تعظیم را در برابر پروردگار خویش ابراز و آن چنان اشتغال به عبادت ورزید که ملقب به «عابده آل علی» شد.

حضرت زینب کبری(س) شب‌ها به عبادت می‌پرداخت و در دوران زندگی حتی در شب دهم و یازدهم عاشورا، با آن همه اندوه و مصیبت‌ها هیچ‌گاه تهجد و نماز شب خود را ترک نکرد.

امام سجاد(علیه السلام) می‌فرماید: «عمه ام زینب (سلام الله علیها) با تمام مصیبت‌هایی که بر ما وارد شده بعد از کربلا تا شام هیچ‌گاه نوافل خود را ترک نکرد.»

هم چنین روایت شده است که چون امام حسین (علیه السلام) برای وداع نزد خواهر آمد، از جمله سخنانی که به او گفت این بود که فرمود: «یا اختاه! لاتنسينی فی نافله اللیل» خواهر جان! مرا در نماز شبت فراموش نکن.

برخی مورخان نقل کرده اند که شب زنده داری حضرت زینب (سلام الله علیها) در تمام عمرش ترک نشده است. امام سجاد (علیه السلام) می فرماید: «در شب یازدهم محرم، عمه ام زینب (سلام الله علیها) را دیدم که در محل نماز نشسته و مشغول عبادت است.»

از فاطمه صغری، دختر امام حسین (ع) روایت شده که می فرمود: ((اما عمتی زینب فانها لم تزل قائمه فی تلك اللیلة، ای العاشرة من المحرم فی محرابها))؛ عمه ام زینب در شب دهم محرم تا به صبح در محراب عبادتش به نماز ایستاده بود.

خطبه حضرت زینب در کوفه و نیز در شام) در مجلس یزید معروف است. خطبه او در مجلس یزید، حاضران را تحت تأثیر قرار داد و یزید مجبور شد جنایت و قتل امام حسین (ع) را به گردن ابن زیاد بیندازد و او را لعن کند.

او را به سبب مصیبت های فراوانی که دیده، أمّ المصائب لقب داده اند. درباره محل دفن زینب (س) اختلاف است و حرم حضرت زینب در شام و مقام السیده زینب در مصر منسوب به اوست.

چند ویژگی بارز از حضرت زینب (سلام الله علیها)

حضرت زینب (سلام الله علیها) شخصیتی عالمه و از هر جهت علمی بودند که بخشی از این علم بر اثر شاگردی در محضر پدر و مادر بزرگوارشان بوده و بخش دیگر آن لطف و عنایت خداوند بر افرادی است که در مسیر حق قرار می گیرند

اگر از منظر علمی، سیاسی، فردی و اجتماعی، شخصیت زینب کبری (سلام الله علیها) را مورد مطالعه قرار دهیم متوجه خواهیم شد که وی از یک جهت شخصیتی کامل، نزدیک معصوم و در عین حال انسانی است که در شرایط بحران، تمام مسیر را به درستی پیموده و آن را مدیریت کرده است.

صبر و بصیرت

شخصیت زینب (سلام الله علیها) تربیت شده دامان مکتب خانواده و مجموعه‌ای است که افراد این خاندان هر کدام انسان‌های جامعی هستند که تمام فضایل و کرامات اخلاقی در این خاندان جمع شده است.

عالمه غیر معلمه

حضرت زینب (سلام الله علیها) شخصیتی عالمه و از هر جهت علمی بودند که بخشی از این علم بر اثر شاگردی در محضر پدر و مادر بزرگوارشان بوده و بخش دیگر آن لطف و عنایت خداوند بر افرادی است که در مسیر حق قرار می‌گیرند.

ابعاد معنوی و تقوای ملکوتی در مجموع، شخصیت جامعی از حضرت زینب (سلام الله علیها) می‌سازد که بهترین الگو برای افراد بشر اعم از زنان و مردان به شمار می‌رود از این رو زنان مسلمان و زنان ایرانی باید به وجود چنین الگویی در دین اسلام افتخار کنند و پیرو مکتب آن بانوی بزرگوار باشند

بصیرت زینب (سلام الله علیها) علاوه بر مقاومت ایشان موجب شد تا آخرین لحظات در راه حق ایستادگی کرده و مسیر صحیح را برگزیند لذا اگر جامعه امروز ما بخواهد راه صلاح و رستگاری را طی کند باید دو عنصر بصیرت و صبر را در رأس امور خود قرار دهد.

ولایت‌پذیری و ویژگی بارز دیگری از حضرت

ولایت‌پذیری و اطاعت محض از ولی زمان مهم‌ترین ویژگی شخصیتی حضرت زینب(سلام الله علیها) است. حضرت زینب(سلام الله علیها) شخصیت بزرگواری در تاریخ اسلام است که می‌تواند برای تمام افراد جامعه اعم از زن و مرد الگوی رسیدن به سعادت و رستگاری باشد.

نکته دیگر در زمینه شخصیت حضرت زینب(سلام الله علیها) و سیره وی، ولایت‌پذیری و اطاعت محض از ولی زمان خود بود به این معنا که وی به طور کامل از امر امام زمان خود در تمام وقایع پیروی می‌کرد

سه وظیفه حضرت زینب(س) در احیای نهضت حسینی

نخست، از حجت خدا و امام وقت، حضرت سجاد(ع) حمایت کند و وی را از گزند دشمن حفظ نماید. حمایت از امام زمان در چندین مقطع صورت گرفت؛ در جریان هجوم دشمنان به خیمه‌های اهل بیت بعد از شهادت امام حسین(ع)، در دارالحکومه کوفه که عیدالله قصد داشت امام را به قتل برساند و بار سوم در دربار یزید در شام بود که قصد داشت امام را به شهادت برساند که حضرت زینب کبری(س) مانع اقدام یزید گردید. در طول روز عاشورا، در مسیر اسارت و طول اسارت با تمام وجودش از امام زمان(ع) خود پرستاری کرد.

یکی از مهمترین اقدامات حضرت زینب(س) این بود که پیام شهیدان کربلا را به همه جا برساند و راه آنها را دنبال کند. این موضوع را چگونه حضرت زینب(س) به سرانجام رساند؟

چنانچه گفته شد قیام و نهضت امام حسین(ع)، دو مرحله داشت. مرحله نخست، مرحله مبارزه، جهاد و شهادت، و مرحله دوم مرحله پیام‌رسانی و بیدارگری. اگر نهضت امام حسین(ع) در همان مرحله نخست خلاصه می‌شد و کسی نبود که پیام نهضت را به گوش مردم آن زمان برساند، ماه‌ها زمان لازم بود تا به طور طبیعی خبر قیام امام(ع) به شهرهای اطراف برسد. شاهد این مدعی این است که پیش از ورود اهل بیت امام(ع) به مدینه مردم آن شهر هنوز از رویدادهای کربلا بی‌خبر بودند. در این مدت یزیدیان با آن همه امکانات تبلیغاتی، که در اختیار داشتند، به راحتی می‌توانستند، وقایع کربلا را در

راستای منافع خود تحریف کنند و به گونه ای به گوش مردم برسانند که برای حکومت یزید کمترین ضرر و زیان را در برداشته باشد. در این صورت تا حدّ بسیار زیادی از تأثیر قیام امام حسین(ع) در جامعه آن زمان و جوامع آینده مسلمانان کاسته می شد، و به طور قطع ما امروز شاهد این همه آثار و برکات برای نهضت امام حسین(ع) نبودیم.

بنی امیه برای سرپوش نهادن بر جنایت خویش و انحراف افکار عمومی از شگردهای گوناگون تبلیغاتی استفاده میکردند، که مخفی نگهداشتن جنایات خود از دید مردم در حدّ ممکن، ضددینی و ضد مردمی معرفی کردن فعالیت‌های مخالفان خود و بنی امیه با ابزارهای گوناگون تبلیغاتی که در اختیار داشتند، مخالفان خود را افرادی بی دین، دنیا پرست، ایجاد شایعات گوناگون در باره کیفیت وقوع حوادث و انگیزه مخالفان... از جمله مهمترین این موارد بود.

اوج رسالت و آگاهی بخشی حضرت را در خطبه های ایشان در کوفه و شام می بینیم. در خطبه کوفه، حضرت به مواخذه کوفیان می پردازد که اهل بیت و امام زمان را یاری نکردند و در شام یزید را برای خودش و برای دیگران معرفی می کند و در مقابل با استدلال و برهان به معرفی خاندان رسالت می پردازد

سومین وظیفه و مسئولیتی که حضرت زینب(س) بر عهده داشت این بود که طبق وصیت برادرش از خانواده های شهیدان و از کودکانی که پدران آنها به شهادت رسیده اند، سرپرستی کرده و روحیه آنها را در سطحی عالی نگاه دارد حضرت زینب(س) از نظر روحی و قدرت تحمل در حدّ عالی و درجات بالا قرار داشت. او از جمله شخصیت‌های نمونه و منحصر به فردی است که مادرگیتی از آوردن امثال آن ناتوان است؛ ولی این مسئولیت پیام رسانی عاشورا به قدری خطیر و بزرگ بود، که حتی شخصیتی بسان حضرت زینب(س) نیز برای انجام آن نیازمند آمادگی قبلی بود. بر همین اساس به نظر می رسد، زینب از همان دوران کودکی تحت تربیت پیشوایان معصوم به تدریج برای انجام چنین وظیفه خطیری آماده می شد.

براساس آنچه مطرح شد باید گفت که حضرت زینب(س) مؤثرترین نقش را در صیانت از انقلاب امام حسین (ع) و تحریف زدایی و دشمن شناسی داشتند؛ آن جا که مردم کوفه را خطاب قرار داده و آنان را مورد سرزنش قرار می دهد و به افشای ماهیت دشمن و معرفی جنایات حکومت می پردازد و علل قیام امام حسین(ع) را بازگو می کند، هدف ایشان معرفی حق و رسوایی حکومت وقت و تفهیم جو و شرایط حاکم بر جامعه ی آن روز می باشد. همان طور که از خطبه حضرت بر می آید زینب (س) با آن شهامت و شجاعت برخاسته از ایمان و با حالی که ۴۰ روز اسیر و در بند یزید است با حفظ اصالت خویش و با استفاده از اسلوب عاطفه وغالب منطق واستدلال تمام تلاش خود را برای حفظ اهداف عاشورا و کربلا به کار می گیرد.

نماز شب حضرت زینب (س) در شام غریبان

آسمان خون گرفته و نیمه های شب فرارسیده است، زنی شبیه حضرت زهرا (س) پیش می رود و کودکان و زنان دیگر به دنبالشان آرام آرام مویه می کنند،

هیچ کس یاد ندارد که زینب (س) شبی را بی اقامه نماز شب به سر کند و به راز و نیاز پردازد. اما شب اسیری آن هم در دل دشمن فرق دارد. صبح تا ظهر عاشورا داغ به روی داغ نهادند و مصیبت ها دیده اند، ولیکن امام سجاد (ع) می فرماید: «در شب یازدهم محرم، عمه ام زینب را دیدم که در جامه نماز نشسته و مشغول عبادت است»؛ یعنی نمازش را نشسته اقامه می کنند.

حال سوال اینجاست که ما بعنوان شیعیان و دوستداران اهل بیت(ع) تاچه حد و چگونه باید به نماز خود اهمیت می دهیم؟

حضرت زینب (س) آن شب در فوج دشمن و حرامی نشسته نماز خواند تا تاریخ عاشورا در ادوار مختلف زمانی استوار باشد و پرچم فرهنگ عاشورایی و قیام امام حسین (ع) برافراشته بماند.

از جمله درس‌های بزرگ و ماندگار حضرت زینب(س) برای ما این است که تحت هیچ شرطی این فرایض الهی از جمله نماز را که در واقع اتصال به اصل هستی و خدای هستی بخش است، کوچک و ناچیز به شمار نیاوریم و با هیچ بهانه‌ای به تعویق و به تأخیر انداختن آنها را توجیه نکنیم.

در حقیقت در چنین مواقعی همه ما بر سر دوراهی انتخاب قرار می‌گیریم: انتخاب بین دیدار با بنده‌ها و خدای بنده‌ها، انتخاب بین رضای خلق و رضای خالق! در چنین مواقعی حتی به تأخیر انداختن یک واجب بالاخص نماز ما را به همان اندازه از خدای خود دور می‌کند و نشان می‌دهد که در آن لحظه میان خلق و خالق کدام را برگزیده‌ایم.

گزیده ای از سخنان گهربار حضرت زینب (س)

همه احادیثی که از حضرت زینب (س) به یادگار مانده از سخنان گهربار مادر گرامی شان حضرت فاطمه زهرا (س) است.

حدیث اول

الا من مات علی حب آل محمد مات شهیدا

آگاه باشید هر کسی که بر دوستی آل محمد بمیرد، شهید است.

اثبات الهداء، ج ۲

حدیث دوم

و نحن وسیلته فی خلقه و نحن خاصته و محل قدسه و نحن حجتہ فی غیبه و نحن ورثه انبیائه...

ما وسیله ارتباط خدا با مخلوق‌های او هستیم. ما برگزیدگان خداییم و جایگاه پاک‌ها، راهنماهای روشن خدا و وارث پیامبران او هستیم.

مشارق انوار الیقین، ص ۵۱

حدیث سوم

خَيْرٌ لِلنِّسَاءِ اِنْ لَآيَرَيْنَ الرَّجَالَ وَلَا يَرَاهُنَّ الرَّجَالُ.

بهترین چیز برای حفظ شخصیت زن آن است که مردی را نبیند و نیز مورد مشاهده مردان قرار نگیرد.

بحار الأنوار: ج ۴۳، ص ۵۴، ح ۴۸

حدیث چهارم

مَا يَصْنَعُ الصَّائِمُ بِصِيَامِهِ إِذَا لَمْ يَصْنُ لِسَانَهُ وَ سَمْعَهُ وَ بَصَرَهُ وَ جَوَارِحَهُ.

روزه داری که زبان و گوش و چشم و دیگر اعضاء و جوارح خود را کنترل ننماید هیچ سودی از روزه خود نمی برد.

مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۳۳۶، ح ۲

حدیث پنجم

إِنَّ السَّعِيدَ كُلَّ السَّعِيدِ، حَقَّ السَّعِيدِ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا فِي حَيَاتِهِ وَ بَعْدَ مَوْتِهِ.

همانا حقیقت و واقعیت تمام سعادت ها و رستگاری ها در دوستی علی (علیه السلام) در زمان حیات و پس از رحلتش خواهد بود.

حدیث هفتم

شِيعَتُنَا مِنْ خِيَارِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَ كُلُّ مُحِبِّينَا وَ مَوَالِي أَوْلِيَانَا وَ مُعَادِي أَعْدَائِنَا وَ الْمُسْلِمُ بِقَلْبِهِ وَ لِسَانِهِ لَنَا.

شیعیان و پیروان ما و همچنین دوستداران اولیاء ما و آنان که دشمن دشمنان ما باشند و نیز آنهایی که با قلب و زبان تسلیم ما هستند بهترین افراد بهشتیان خواهند بود.

کلام آخر:

چرا حضرت زینب(س) فرمودند: «ما رأیت الا جمیلاً» ایشان چه چیز زیبایی در کربلا مشاهده کردند؟ شهادت حضرت سیدالشهداء (ع) از طرفی از الطاف خفیه حضرت حق تبارک و تعالی بود. همچنین اسارت خاندان ایشان نیز که استمرار آن شهادت و ادامه آن حرکت بود؛ چرا که به سبب این شهادت و اسارت، اسلام احیاء شد و حتی توطئه‌های دشمنان اسلام را که بیش از چهل سال برای نابودی اسلام محمدی و اسلام علوی و حتی برچیدن اسلام ظاهری ادامه داشت، خنثی کرد.

از طرف دیگر در این حادثه، حضرت سیدالشهداء (ع) و یاران باوفای ایشان به فوز و فلاح ابدی نائل آمدند؛ بنابراین از نظر شخصیت بی‌همتایی مانند حضرت زینب (س)، آنچه واقع شده زیبایی، فوز و سعادت و از هر لطف جلی بالاتر و بهتر است.

اللهم وفقنا لماتحب و ترضی

سؤالات مسابقه عبادت در سیره حضرت زینب کبری (س):

۱_ در آیه ۱۱۴ سوره هود به چه نکات مهمی اشاره شده است؟

- (۱) نماز را در نخستین ساعات شب به پا دارید
(۲) خوبی ها بدی ها را از بین می برد
(۳) در دو طرف روز نماز را به پا دارید
(۴) همه موارد

۲_ این جمله در وصف حضرت زینب کبری (س) که فرمودند (عَالِمَةٌ غَيْرَ مُعَلَّمَةٍ) از کیست؟

- (۱) پیامبر اکرم (ص)
(۲) حضرت فاطمه (س)
(۳) امام سجاد (ع)
(۴) امیرالمومنین (ع)

۳_ چرا حضرت زینب (س) در واقعه کربلا فرمودند: (ما رأیت الا جمیلا)؟

- (۱) از الطاف خفیه الهی بود
(۲) امام حسین (ع) و یارانش به فوز و فلاح ابدی رسیدند
(۳) اسلام محمدی و اسلام علوی احیاء شد
(۴) همه موارد

۴_ یکی از مهمترین درس های بزرگ و ماندگار حضرت زینب (س) برای ما چیست؟

- (۱) در برابر مشکلات صبور باشیم
(۲) در تمامی مراحل زندگی دشمن شناس باشیم
(۳) تحت هیچ شرایطی فرایض الهی از جمله نماز را به تاخیر نیندازیم
(۴) هر سه موارد

۵_ این سخن از کیست؟ «لا تنسینی فی نافلة اللیل»

- (۱) امام سجاد (ع)
(۲) امام حسین (ع)
(۳) امام حسن (ع)
(۴) امام علی (ع)

۶_ جمله «حضرت زینب در شب دهم محرم تا به صبح در محراب عبادتش به نماز ایستاده بود» از کیست؟

- (۱) فاطمه صغری دختر امام حسین (ع)
(۲) امام محمدباقر (ع)
(۳) امام صادق (ع)
(۴) امام سجاد (ع)

۷_ مهمترین ویژگی بارز حضرت زینب (س) کدام موارد زیر است ؟

- (۱) صبر و شجاعت حضرت زینب (س)
(۲) علم و قدرت بیان حضرت زینب (س)
(۳) ولایت پذیری حضرت زینب (س)
(۴) همه موارد

۸_ اوج رسالت حضرت زینب کبری (س) در چه زمانی بود ؟

- (۱) در زمان بیان خطبه هایش در کوفه و شام
(۲) صبر در برابر مصائب و سرپرستی از کاروان اسرا
(۳) حمایت از امام سجاد (ع) پس از واقعه عاشورا
(۴) رفع شبهات قیام حضرت سیدالشهدا (ع)

۹_ طبق فرمایش حضرت زینب کبری (س) حقیقت و واقعیت تمام سعادت ها و رستگاری ها کدام مورد است ؟

- (۱) شهادت در راه خدا
(۲) نماز
(۳) دوستی علی (علیه السلام) در زمان حیات و پس از رحلتش
(۴) موارد یک و سه

۱۰_ قیام امام حسین (ع) چند مرحله داشت ؟

- (۱) قیام امام حسین (ع) سه مرحله داشت: مبارزه ، جهاد و شهادت
(۲) قیام امام حسین (ع) چهار مرحله داشت: مبارزه ، پیام رسانی ، شهادت و هدایت گری
(۳) قیام امام حسین (ع) دو مرحله داشت: مبارزه، جهاد و شهادت – پیام رسانی و بیداری
(۴) موارد یک و سه

ستاد اقامه نماز استان چهارمحال و بختیاری – آذر ۱۴۰۰